

BERGEN KOMMUNE

INNLEGG HØRING UBSI 21.01.2025

Etat for barnehage
Mimi Bjerkestrand
etatsdirektør

Spørsmål til innleggsholder:

Hvordan har den økonomiske utviklingen vært over tid, inkludert koronatiden?

Hva er de underliggende kostnadsdriverne i barnehagene?

Hvordan er tildelingsmodell og bemanningsnorm samkjørt, og hva er handlingsrommet til styrerne?

BERGEN
KOMMUNE

Økonomisk utvikling

	Regnskap	Vedtatt budsjett	Justert budsjett	avvik/resultat
2020	631 815 300	616 611 000	641 236 000	9 420 700
2021	653 459 000	617 785 400	657 684 200	4 225 200
2022	844 190 000	811 374 000	850 293 000	6 103 000
2023	978 444 000	886 596 000	958 639 000	-19 805 000
2024		978 449 000	1 029 647 000	

2020:

Tilført koronamidler 14 000 000

2021:

Tilført koronamidler 20 000 000

2022:

Tilført koronamidler 11 000 000

2022

Bergen kommune overtok 19 Aksiabarnehager.

I løpet av året gikk alle barnehager som hadde hatt renhold fra privat aktør over til renhold fra EBE.

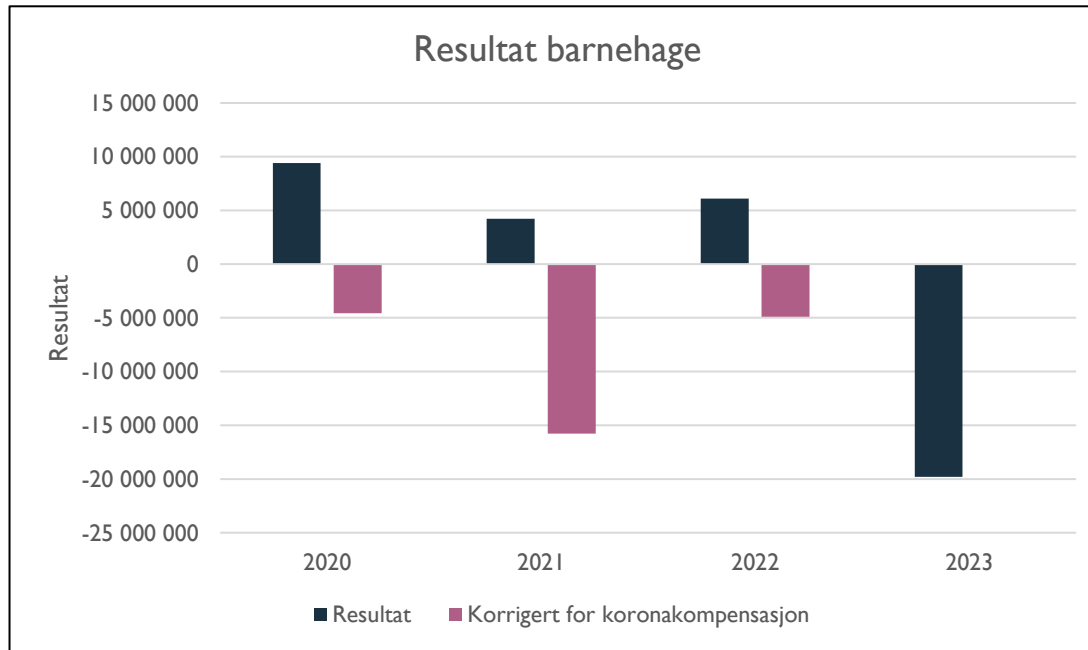
Stor prisstigning på slutten av 2022 generelt og på vikartjenester spesielt.

2023: Ingen spesielle tilføringer utover lønnsoppgjør som var særdeles stort dette året

2024: Tilført T1 og T2 tilsammen 12 169 000

Regnskapsresultat korrigert for koronakompensasjon

Hva er de underliggende kostnadsdriverne i barnehagene ?

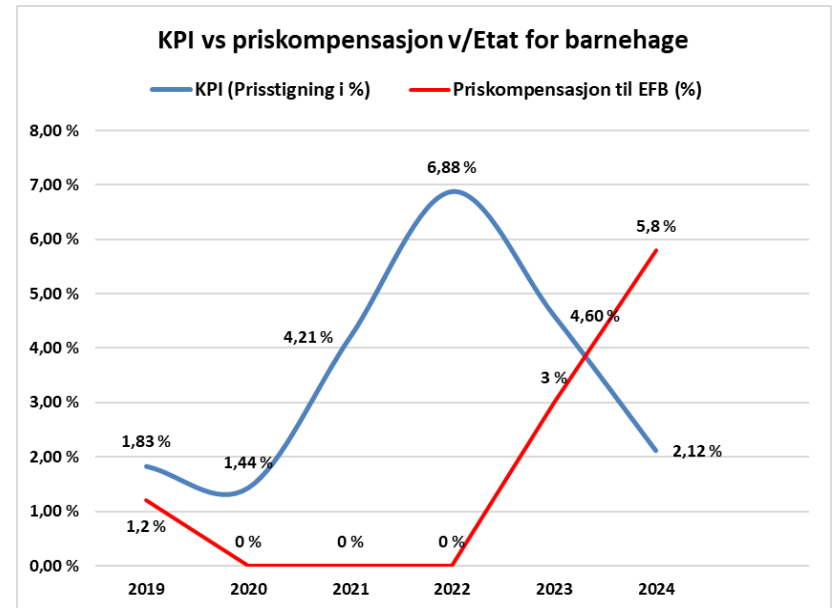
- Priskompensasjon
- Vikarbruk og sykefravær
- Renhold
- Pedagog- og bemanningsnorm

Hva er de underliggende kostnadsdriverne i barnehagene ?

År	KPI (Prisstigning i %)	Priskompensasjon til EFB (%)
2019	1,83 %	1,2 %
2020	1,44 %	0 %
2021	4,21 %	0 %
2022	6,88 %	0 %
2023	4,60 %	3 %
2024	2,12 %	5,8 %
2019 - 2024	21,07 %	10,00 %

- Svært høy prisstigning i perioden 2019 – 2024

Vikautgifter

- Prisøkning på vikarkjøp fra **eksterne vikarbyrå**. Gjennomsnitt økte pris pr.time med 22% perioden 2022-2024).
- Barnehagene må kjøpe vikarer gjennom kommunens bemanningstjeneste, og har da ikke innvirkning på pris.
- Pga høyt fravær og mangel på vikarer, benyttes dyre vikarer for å holde åpent. Prisen kan variere med over 200 kr per.time
- Tidligere hadde barnehagene i større grad egne vikarer

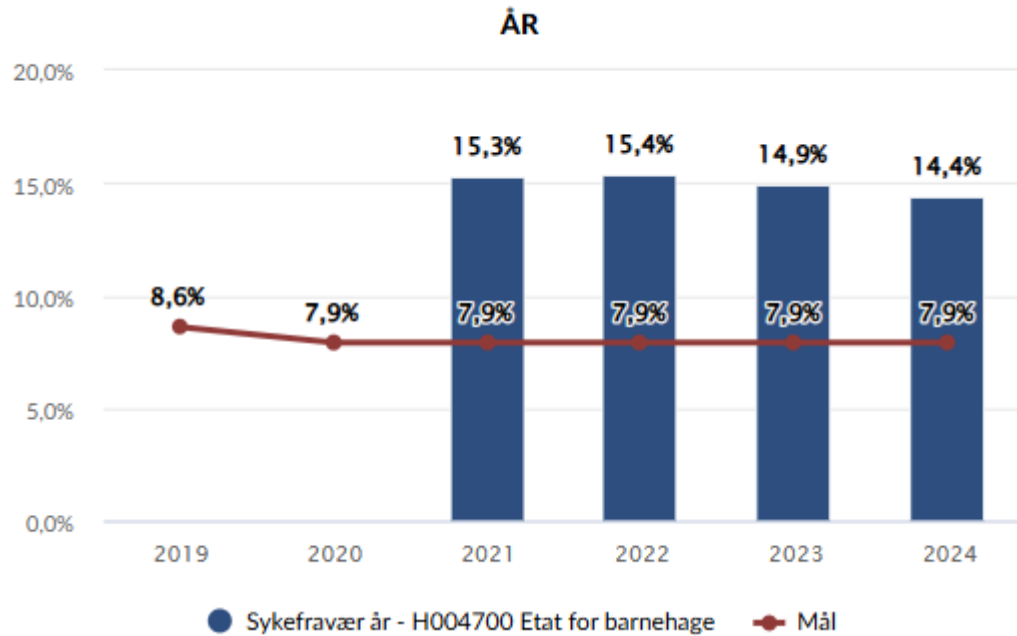

Vikarkjøp utvikling fra 2020 til 2024

	Eksterne vikarbyrå	Bemannings tjenester	Barnehagens egne vikarer	Sum
2020	36 892 000	24 967 000	42 388 000	104 247 000
2021	64 181 000	29 489 000	46 195 000	139 865 000
2022	71 591 000	37 279 000	57 882 000	166 752 000
2023	61 356 000	45 591 000	57 583 000	164 530 000
2024	50 383 100	49 413 000	64 354 000	164 150 100

Sykefravær 2021 – 2024 Hele Etat for barnehage

Renhold

	Egen ansatt renholder i bhg	Privat renholdstjeneste	Renhold EBE	Sum
2020	8 869 000	11 812 000	3 721 000	24 402 000
2021	7 401 200	1 950 000	18 026 000	27 377 200
2022	6 416 800	3 440 000	22 413 000	32 269 800
2023	6 338 300	376 000	31 770 000	38 484 300
2024	6 233 000	424 000	33 695 000	40 352 000

- I løpet av 2022 ble barnehagene som hadde renholdstjenester fra privat aktør pålagt å bruke renholdstjenester fra EBE. I 2023 hadde også de 19 barnehagene fra Akasia helårsvirkning på renhold fra EBE.

Forhold som påvirker drift av barnehager

- **Korttidsfraværet** har økt fra 3,4 % til 4,9 % i perioden 2014 til 2023. I 2024 ser vi nedgang til 4,3 %
 - Dette er fravær i arbeidsgiverperioden, som ikke får refusjoner fra NAV.
- Avsatt i tildelingsmodell til **vikar på 1,5 %** er ikke tilstrekkelig for å dekke utgifter til:
 - korttidsfravær, arbeidsgivers utgifter ved langtidsfravær, fravær med sykt barn, kurs/møter, ferieavvikling/avspasering
 - Utgifter knyttet til ansatte i fødselspermisjon, arbeidsgiver sin kostand utover NAV refusjon
eks: Barnehage med 4 ansatte i foreldrepermisjon – taper vi refusjon tilsvarende 100% stilling
- **Bemannings- og pedagognorm** innført fra 2018
- Økte lovkrav til **kvalitet** – krav om trygt og godt barnehagemiljø
- Økt antall **barn med særskilte behov**
- **Det økonomiske handlingsrommet** er svært begrenset på grunn av bemanningsnormer og økte kosader på andre utgifter. Tidligere kunne styrere omdisponere i eget budsjett fra drift for å dekke noe av vikarutgiftene.

Lov om barnehager (barnehageloven)

§ 25. *Pedagogisk bemanning*

Pedagogiske ledere må ha utdanning som barnehagelærer. Likeverdig med barnehagelærerutdanning er annen treårig pedagogisk utdanning på høgsolenivå med videreutdanning i barnehagepedagogikk.

Departementet kan gi forskrift om pedagogisk bemanning og dispensasjon, forskrift om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner fra utlandet og forskrift om unntak fra utdanningskravet for personale som arbeider i barnehagen på nattid.

§ 26. *Grunnbemanning*

Bemanningen må være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet.

Barnehagen skal minst ha én ansatt per tre barn når barna er under tre år og én ansatt per seks barn når barna er over tre år. Barn skal regnes for å være over tre år fra og med august det året de fyller tre år.

Kommunen kan gi dispensasjon fra kravet til grunnbemanning i andre ledd første punktum for inntil ett år av gangen når særlige hensyn tilsier det. Barnehageeieren skal legge uttalelse fra barnehagens samarbeidsutvalg ved søknaden.

Budsjett tildelingsmodell barnehage 2024

Det blir i tildelingsmodellen oppgitt hvor mange pedagogstillinger og hvor mange assistent/fagarbeiderstillinger barnetallet utløser etter forskrift barnehageloven.

Bemanningsnorm er gitt i brøker, gir utfordringer knyttet til hele stillinger

Av tildelt driftsbudsjett på tjeneste 20120 barnehage er omlag 60% knyttet til mat for barna.

I denne barnehagen har de da **200.000** igjen til andre driftsutgifter til 80 barn og 20 ansatte

Kristianborg barnehage	Grunnlagsdata i budsjettåret 2024	Grunnlagsdata høst 2024. Oppdatert ved telling 1.9	
Antall små barn pr 15.12.23	31,0	31,0	
Antall store barn pr 15.12.23	49,0	49,0	
Årsverk styrer/adm. ressurs	1,5	1,5	
Årsverk pedagoger	8,0	8,0	
Årsverk fagarbeider/assistent	10,5	10,5	
Tildelinger:	Vedtatt budsjett	Endring i budsjett 1.9	Justert budsjett
Lønnsbudsjett basert på årsverk og snittlønn i barnehagen	13 988 800	0	13 988 800
Vikarbudsjett	194 100	0	194 100
Driftsutgifter på tjeneste 20120	499 600	0	499 600
Driftsutgifter og renhold på tjeneste 22110	617 500	0	617 500
Brutto budsjett		0	15 300 000
Foreldrebetaling	-2 240 000	0	-2 240 000
Matpenger	-299 200	0	-299 200
Netto budsjett		0	12 760 800

Hjelpearb

Kristanborg bhg med 80 barn (110 enheter) skal ha (og får tildelt) 8 pedagogstillinger og 10,5 fagarbeider/assistent stillinger.

Barnehagen har 8 pedagoger men 10,8 fagarbeidere. De har ikke klart å rekrutere fagarbeider/assistent i 50% st, men i 80%.

De har da en overtallighet på 30%

(dette utgjør omlag 180.000)

Antall barn pr 15.12.2023					
Driftsdata	Store barn	Små barn	Sum barn/enheter		
Antall barn heldagsplasser	49	31	80		
Antall enheter	49	62	111		
Antall avdelinger pr 15.12.2021		6,17			
Oversikt stillinger		Ant st iht normer	Ant st i lønnsark	Endring	Prosent pedagog
Antall fagarb/ass		10,5	10,8	-0,3	
Antall pedagoger		8,0	8,0	0,0	
Sum antall ansatte på avdeling		18,5	18,8	-0,3	43,2 %
Nøkkeltall:					
	Barnehagens tall	Norm	Behov ved norm	Differanse	Ledig ped.ress i enh
Antall enheter pr voksen	6,0	6,0	18,5	0,0	
Antall enheter pr pedagog	13,9	14,0	8,0	0,0	1,0
Antall årsverk pr avdeling	3,0	3,00	18,5	0,0	

Tabell 1. Styrer-/ administrasjons ressurs

<u>Styrer-/adm.ressurs:</u>	<u>Antall årsverk</u> <u>administrasjo</u> <u>n</u>	Antall barnehager
0 - 24 barn (barn u.3 = X2)	40,0 %	2
25 - 45 barn (barn u.3 = X2)	60,0 %	5
46 - 81 barn (barn u.3 = X2)	100,0 %	38
82 - 99 barn (barn u.3 = X2)	125,0 %	15
100 - 117 barn (barn u.3 = X2)	150,0 %	16
118 - 144 barn (barn u.3 = X2)	200,0 %	10
145 - 180 barn (barn u.3 = X2)	200,0 %	3
181 - 237 barn (barn u.3 = X2)	200,0 %	2
Barnehager m/2 bygg på ulik adresse	35 %	5

Tabell 2: Driftssatser 2024

Sats pr barn tj 20120	3 120
Grunnbeløp tjeneste 20120 pr bhg	50 000
Sats pr årsverk tj 20120	10 000
Sats pr barn tj 22110	7 469
Grunnbeløp tjeneste 22110 pr bhg	20 000
Sats vikarutgifter	1,5 %
Ekstra vikarutgifter 1-2 avd (16-36 enh)	150 000
Ekstra vikarutgifter 2-3 avd (37-54 enh)	75 000

Kort oppsummert

- Kostandene for drift av barnehagene har økt mer enn priskompensasjon
- Økt fravær og økt kostander ved bruk av vikarer
- Bemanningsnormer sikrer minimumsbemanning
- Økte krav til kvalitet, tydelige krav i barnehageloven om trygt og godt barnehagemiljø krever kompetanse og stabilitet i bemanning
- Flere barn som trenger ekstra oppfølging
- De økonomiske rammene gir svært lite handlingsrom for styrer

Visjon: Vi oppdager verden sammen

Hver og en av oss er subjekter i en stor og kompleks verden, som vi oppdager og forstår gjennom erfaringer og opplevelser. Ved å bruke kroppen, sansene og tankene blir vi kjent med verden, med andre mennesker og med oss selv.

*SFK – lek og medvirkning
s. 7*

Visjonen danner grunnlag for strategiene og målene i planen.

BERGEN
KOMMUNE